

376.
Onor.
Consiliul Cultural
Arad

TRIMBUL

P R O I N D I E I

ABONAMENTE:

Trei luni . . . . . Lei 45
Şase luni . . . . . Lei 85
Un an . . . . . Lei 160
Autorităţi şi inst. particulare Lei 300

Redactor responsabil:
IONEL FILIPAŞ

Redacţia şi administraţia:
A R A D
Str. Nicolae Grigorescu No. 2, etaj I.
Telefon: No. 11-82.
APARE SĂPTĂMÂNAL

Promulgarea Constituţiei Regele Carol al II-lea

Votanţi: 4.303.064. — Pentru: 4.297.581. — Impotrivă: 5.483.

Festivităţile dela palatul regal. Asistenţa. Raportul Consiliului de miniştrii. Cuvântarea Suveranului

... „Sunt cel dintâi legat de ea, şi voi fi cel dintâi păzitor al ei“ ...

Bucureşti. În cadrul unei ceremonii deosebite solemnităţi a avut loc ieri, în sala tronului din palatul regal, promulgarea Constituţiei Regele Carol al II-lea. Solemnitatea a început la ora 11³⁰ în paraulul Sf. S. Patriarhii unde I.P.Sf. Sa patriarhul Miron preşedintele Consiliului de miniştrii şi membrii guvernului, au asistat Dostologia, cântată de un sobor de preoţi. La ora 11⁵⁵ erau adunaţi în sala tronului din palatul regal casa militară şi civilă

M. S. Regelui, Corpul Diplomatic, înalţii demnitari, rectorii universităţilor, decanul baroului Ilfov, capii autorităţilor etc.

Fix la orele 12 intră în sala tronului M. S. Regele însoţit de Marele Voevod Mihai moştenitorul tronului, asistenţa se înclină, după care se introduce membrii comisiei de verificare în frunte cu dl. Alex. Gane preşedintele consiliului legislativ.

D. sa ceteste procesul-verbal întocmit cu acest prilej.

Raportul consiliului de miniştrii

Înalt P. Sf. Sa patriarhul Miron preşedintele consiliului de miniştrii a dat citire raportului din care s'a constatat că au votat 4.303.064 cetăţeni dintre cari 4.297.581 pentru iar 5.483 împotrivă.

Jurământul guvernului
După promulgarea nouii

Constituţiei de către M. S. Regele, membrii guvernului au depus jurământul pe noua constituţie.

A fost un moment dintre cele mai impresionante, când membrii guvernului rând pe rând rosteau formula sacră: **Jur credinţă Regelui Carol al II-lea. Jur să respect Constituţiunea**

şi Legile Ţării, să apăr drepturile ei şi să păstreze secretele de Stat. Aşa să-mi ajute Dumnezeu!

Primul care a depus jurământul a fost I. P. Sf. Sa patriarhul Miron preşedintele consiliului de miniştrii, au urmat apoi dnii: general Artur Vaitoianu, Alex. Vaida-Voevod, Gh. G. Mironescu, prof. N. Iorga, Dr. Angelescu, Gh. Tătărescu,

Cuvântarea Suveranului

**Înalt Prea Sfinşia Ta,
Domnilor miniştrii,
Domnilor,**

În acest clipă înălţătoare de reînnoire a României, primul meu gând se îndreaptă cu adâncă evlavie către creatorul României întregite, Scumpul şi neuitatul Meu părinte Regele Ferdinand cel I-lea şi către toţi acei mici şi mari ca e alături de el au pălinit şi muncit ca să așeze țara în graniţele ei fireşti.

Opea ce s'a întărit cu atâta entuziasm de poporul meu în ziua de 24 Februarie este isvorâtă din gândul curat şi adâncul conştiinţei mele şi a sfinţilor mei.

Noua constituţie ce-am promulgat-o astăzi în acest cadru solemn şi care a fost primită cu atâtă pătrundere a nevoilor de astăzi ale ţării.

M. S. Regele după ce îndeamnă pe toţi într-o muncă fără preget pentru binele patriei adăugând apoi că:

„Sopul serviciilor şi totului, între care mă socotesc eu primul“ este de-a vechi neconţinut la bunul mers al treburilor obşteşti.

Relevă apoi numărul așa de mare a votanţilor arătând că de acum, țărani, muncitorii, factorii de producție și intelectualii vor avea cuvântul în parlamentul țării spre a apăra interesele.

„Acela care muncește și produce, va putea glăsuși în treburile obștești“.

M. S. Regele mulțumește apoi sfințicilor care l-au ajutat într-o duce la îndeplinire acest act mareș hotărâtor într-o propășirea țării, închinând cu cuvintele:

Trăiască România renouată.
După aceasta M. Sa a primit felicitările Corpului Diplomatic rostiite de către Excelența Sa Nunciul apostolic Andrea Casoulo. A răspuns M. Sa Regele.

La orele 13³⁰ a avut loc la palat un dîneu, prezidat de M. Sa Regele Carol al II-lea.

Expoziția internațională a meseriilor 1938 dela Berlin

Între 28 Mai și 10 Iulie 1938 va fi deschisă la Berlin o expoziție internațională a meseriilor. Această expoziție va fi cea dintâi încercare, unică în felul ei, de-a reuni într'un singur loc toate manifestările genului meșteșugăresc, cu specificul lor național.

România, prin Unirea Camerilor de muncă, a fost invitată în mod oficial de către „Deutsche Arbeitsfront“ („Frontul muncii generale“), de a participa la această grandioasă manifestare.

Uniunea a hotărât să producă în fața lumii o strălucită dovadă

a originalității și diversității genului meșteșugăresc român din toate unghiurile țării.

Organizația Expoziției internaționale a Meseriilor.

Expoziția va cuprinde.

I. Partea istoric-culturală retrospectivă.

a) O sală de onoare în care va fi expusă stema noției expozante și stindardele breslelor și organizațiilor meșteșugărești precum și o lucrare de artă deosebită.

b) Secția istorică-culturală retrospectivă, în care se va arăta dezvoltarea meșteșugului din întreaga lume, dela începuturile cele mai îndepărtate, din zădărniciile preistorice și până astăzi. Vor fi expuse aici, în special documente și acle istorice, stindarde vechi și obiecte meșteșugărești din toate epocile.

II Partea modernă.
În această parte, care și ea se va compune din mai multe secțiuni, vor fi expuse de fiecare noțiune în primul rând produsele meșteșugărești având caracter specific românesc.

a) Secțiunea meșteșugărească va cuprinde expoziția acelor obiecte prin care se va demonstra arta și inventivitatea meșteșugăresc. Totodată se va ilustra, prin diagrame, diorame statistice grafice, etc. evoluția și dezvoltarea meșteșugului în fiecare sat expozant.

b) Secția atelierelor demonstrative.

Această secție va fi o inovație pentru o expoziție, deoarece de fiecare stat va avea aici atelieră în care meseriașii vor confecționa obiecte specifice țării lor. România va aranja atelieră de cojocărie, schilerile și țesături de mână.

c) Secția presei și literaturii meșteșugărești va cuprinde o expoziție de toate produsele literare și de presă în legătură cu meșteșugul ca: ziare, reviste, profesionale, broșuri, biblioteci, etc.

d) Secția „Demonstrația internațională a modei“.

Aci vor expune și demonstra produsele următoarele meserii: croitoria, modele, cismăria, marochinăria, mănășeria și coafura de dame.

e) Secția materiilor prime, unelte și articole pentru meseriași. Această secție este rezervată marelui industrie și comerțului, furnizorilor, de materii prime, unelte, mașini-unelte și produsele necesitate de meseriași în exercitarea profesiunii lor.

Participarea României.

Lumea meșteșugului din România va participa printr'un pavilion organizat de Uniunea Camerilor de muncă. Organizarea s'a atribuit unei comisii speciale, constituită la Uniunea Camerilor de muncă și din care fac parte reprezentanții tuturor asociațiilor de meșteșugari, care vor avea controlul întregului aparat de organizare.

Bibliografie

O carte Cehoslovacă despre România

Praga (CEPS) — In zilele trecute a apărut în editura de stat o carte foarte folositoare pentru propaganda României în cele mai largi straturi populare cehoslovace, mai ales în rândurile tineretului școlar, al învățătorilor și profesorilor secundari pe mâna cărora va intra de îndată prin mijlocirea organelor oficiale. Cartea este scrisă de către învățătorul superior J. Jurek, pe baza câtorva conferințe asupra României ținute la radio și în diferite localități din Cehoslovacia. Cartea aceasta corespunde în Cehoslovacia mai ales bunei obișnuințe de a se sărbători în toate școlile cu cel mai potrivit fast sărbătorile naționale ale statelor aliate, adică ale statelor din Mica Antanta și al Franței, ea este menită să ofere organizatorilor acestor serbări în deosebi școlare în mod succint materialul necesar pentru a-și putea alătuia un potrivit discurs ocazional, dar în același timp colecțiune aceasta de articole și cântece poate servi ca un elementar mijloc de orientare asupra țării noastre și pentru oa-

menii naturi dornici s'o capete în limba lor maternă. Sunt date în cartea aceasta diferite bucăți literare în proză și în versuri alese din literatura românească apoi câteva cântece cu melodiiile lor, câteva articole scurte asupra istoriei poporului nostru, câteva note de amintire din România și 17 ilustrații bine alese. Cartea oferă de asemenea un conșpect al sărbătorilor naționale românești greaum și câteva note asupra pronunțării românești, Ar fi fost foarte bine dacă această cărțică a fi fost complectată cu un tablou al lucrurilor literare românești traduse în limba cehă sau și al celor din care Cehoslovacii pot învăța mult mai multe lucruri despre România și tot cea în legătură cu România, fiindcă mai ales traducerile din limba română în limba cehă sunt deja numeroase față de situația traducerilor române din limba cehoslovacă, Cartea este însă și cu aceste lipsuri bună și este evident scrisă cu multă dragoste și înțelegere pentru țara noastră și pentru amicitia care ne leagă de Cehoslovacia.

Mișcarea populației la Timișoara în 1937

Nașteri, decese, căsătorii, divorțuri, pe naționalități

TIMIȘOARA. — După cum se știe, de câțiva ani încoace, Banatul prezintă o situație demografică îngrijorătoare, fapt care a făcut că în cursul anului trecut, cu prilejul adunării generale a „Astrei” o seamă de intelectuali ai țării să se adune în orașul nostru. Problema a fost discutată de toate punctele de vedere, luându-se hotărârea ca prin cercetări științifice să se stabilească care sunt adevăratele cauze ale depopulării provinciei noastre.

În cele ce urmează, servindune de tablourile oficiale, vom arăta care a fost mișcarea populației în orașul nostru pe anul 1937.

Astfel, s'au născut 1304, din care 666 bărbați și 638 femei.

Legitimi 1061. Nelegitimi 199, din care s'au recunoscut ulterior 44.

Iată nașterile pe naționalități: Români: 403, maghiari: 361, germani 362, sârbi: 32, evrei: 115, țigani 19, bulgari: 5, ruși: 1 și alți 6.

Din cele de mai sus se poate vedea că nașterile cele mai multe le are elementul românesc.

Deși numeric elementul românesc din Timișoara are o majoritate relativă, depășind cu peste două mii suflete elementul german plasat în locul al doilea, totuși în această majoritate relativă e cuprinsă și armata unităților din garnizoană, astfel încât, cifra numerică a nașterilor trebuie socotită în ceiace privește elementul românesc, la un nu-

măr mai mic de familie decât la elementul german.

Maghiarii, în ordinea numerică a locuitorilor ocupă al treilea loc cu nașterile la fel.

Nouii născuți, după sex, ocupă locul prim, fenomen care se păstrează și la decese.

Au decedat: 1489 persoane. După sex: bărbați: 742, femei: 737, din care 224 copii fără etate. Pe naționalități: Români: 398, maghiari: 371, germani 496, sârbi: 62, evrei: 117, țigani: 14 bulgari: 6, ruși: 3, alții 21.

Statistica ne mai arată că, după starea civilă, dintre cele 1409 decese recordul îl dețin cei căsătoriți, urmându-le imediat văduvii.

Mortalitatea infantilă e destul de evidentă. La 1304 nouă născuți, avem 163 copii morți sub etatea de un an.

În ce privește copii nelegitimi din trei născuți, unul e sortit morții.

La maghiari raportul este inversat. Au fost 386 miri și 340 mirese.

La germani de asemenea. Numărul miresele e de 321, față de 297. Idem la sârbi. Pe când la evrei au fost 69 miri și 69 mirese.

Divorțuri au fost 115. Pe naționalități: Români 24 bărbați — 18 femei; maghiari 32 bărbați — 37 femei; germani 44 bărbați — 38 femei; sârbi 4 bărbați — 6 femei; evrei: 10 bărbați — 15 femei.

Se constată de aici că divorțurile sunt mai frecvente la căsătoriile mixte.

Statisticile sunt cât se poate de interesante și ele pot servi la găsirea mijloacelor de îndreptare a răului, mai ales în ceiace privește denatalitate. În special nașterile și mortalitatea infantilă.

Se construiesc două sanatorii la Predeal

D-nii g-ral I. Antonescu, ministrul apărării naționale; dr. I. Costinescu, ministrul sănătății și col. Grigoriu, primarul orașului Predeal au cercetat terenurile din împrejurimi, spre a găsi terenul favorabil pentru construirea a două sanatorii: unul pentru armată și altul pentru ministerul sănătății.

Cronica muncii

O delegație a funcționarilor particulari la ministerul muncii

Zilele trecute o delegație a Uniunii generale a funcționarilor particulari din România, în frunte cu dl N. K. Constantinescu s'a prezentat d-lui secretar general Georgian, spre a i expune doleanțele acestei importante categorii de salariați.

În memoriul prezentat se o reglementare care să cuprindă: 1) Definirea și delimitarea meniului în care activează funcționarii particulari. 2) Calificarea profesională 3) Stabilirea condițiilor exercitării a acestei ocupații.

O nouă comisie interimară la camera de agricultură

Pe ziua de ieri a fost numită comisia interimară la camera de agricultură din localitate după cum urmează:

Președinte: Axente Secula (Șiria), vice-președinte: dr. Iuliu Vicaș, Arad, membrii: Axente Novac (Pecica), Ioan Memetea

(Chișineu-Criș). Răsălau (Tăuți), dr. Coloman Koc (Odvoș). Babușa Ioan (Gurab). Noul conducător al Serviciului agricol a fost numit dl Ion S. un cunosător apreciat, care funcționat până acum în județul Olt.

„Cele trei Crișuri”

Ultimul număr pe Ianuarie-Februarie 1938 închinat familiei din trecut față de cea de azi, în legătură cu educația și îndrumarea tineretului, aduce prețioase colaborări, menite se limpezească una dintre cele mai importante chestiuni la ordinea zilei. D-nii C. Banu, prof. G. Cantacuzino, Gr. Gr. Tăușan, prof. M. Găisseanu, C. D. Fortunescu Al. Iacobescu și d-nele Maria Baiu-

lescu și Elisabeta Dolenga Ed. adâncesc această problemă, peșind în articole o stare de lucruri care ar trebui cercetate cu mai multă luare amănunt spiritul vremii impunând o toasă îndrumare a tineretului apropierea lui cât mai multă sâmul familiei. Restul numărului e însoțit de pelerinajului român la roma-

Exactitatea ceasornicelor

În parlamentul englez se discută problema exactității ceasornicelor publice, cari trebuie să fie în concordanță cu ceasul dela Greenwich. Parlamentul se ocupă de această chestiune în urma sugestiei orașului Guilford.

Acest oraș, capitala Contelui Surrey, se bucură de reputația de a fi cel mai punctual oraș din marea Britanie. Proprietarii de ceasornice publice, sau cei răspunzători de bunul lor mers sunt amendați cu cca. 5.000 lei dacă ceasornicele sunt în urmă sau înainte. S'a luat aceasta ho-

tărăre, datorită unui proces daune intentat de către un de afaceri, proprietarul hotel din Guildford. El se după ceasornicul de pe frontul hotelului și pierduse care urma să-l ducă la o importantă conferință de la Tribunalul i a acordat o decizie mai sus pomenită: a darea celor răspunzători de noul mers mers al ceasornicelor publice, când ele nu corectau orei dela Greenwich.

Au sosit

noutăți în albituri de și de bărbați la firma

Ruttkay & B

A R A D, Bul. Regina Ma

Alb și Negru

TUCA

Într-o Sâmbătă seara, Tuca, vecinul și prietenul meu drag din copilărie, se duse ca de obicei, la Todoru Cașului. Aici era locul potrivit pentru întâlnirea tuturor vecinilor, mai ales în serile lungi de iarnă, când oamenii de pe la țară nu mai știu ca să-și omoare vremea. Zăpada crescuse până aproape de ferestre; într-atâta ninsese în ziua aceia. Nici popa Tudor nu mai putea trece ulița spre biserică, pentru slujba vecerniei.

Clopotarul începuse încă dela amiază să facă o leacă de parte cu lopata, pentru dl. părinte. Și când ajunse, cam pe la orele trei după amiază, cu părția la ușa bisericii, și când privi răsuflând mulțumit că totuși a reușit să sfârșească, se scărpină în ceafă. Li era necaz. Târțălăii de zăpadă cădeau mari și deși. Clopotarul intră în turnul bisericii. Satul întreg ascultă cu mirare un sfert de oră frumosul glas al clopotului cel mare, nu demult

cumpărat, în locul celui alt pe care l'au dus Ungurii în timpul războiului că să facă din el gloanțe.

Cu mare greutate reuși Tuca să treacă ulița. Cum intră în casă, dete „bunăsenra”. Răspunseră puțini la „binețe”. Masa era înconjurată de tineri și băirani, jucau cărți în șase, „de-a felcăul” și fumau gavaț uscat. Tuca văzând că acum a întârziat dela „dieta” se așează pe vatra cup-torului și începu să răsucească vârful cozii, unui pisoi negru ce dormea liniștit lângă un ghem de canuri. PISOIUL RĂDĂ MIORLĂIND DE NECAZ IAR APOI NE-MAI PUTÂND RĂDĂ, SĂRI PE VÂRFUL CUP-TORULUI. — Tuca se întoarse iute

spre Veta, o nepoată de-a lui Tudor și îi povesti cu rarul lui talent, despre poamele bune și dulci ce a cumpărat dela un moș și pe care le-a fiert. — Așa sunt de bune, încât îți omori pruncii dela ele, incheie Tuca.

Atâta așteaptă Veta, care e într'adevăr „un prunc”. Li lăsa gura apă după o poamă fiartă și îl rugă pe Tuca să-i aducă și ei într-un blid. El însă o invită acasă pentru a doua zi.

La Tuca acasă, pe un colț de masă, un blid mare de pământ, plin cu poame fierte își aștepta invitata care sosi în cele din urmă ținând în mână o lingură mare de lemn. Era de prefe-

rat lingura de lemn deoarece amele fierte fiind o mănăna, Veta se grăbea să se și iar cu o lingură de tablă putea tăia la gură, cum adă se întâmplau lucrurile la poa Veta însă de abea putu să nance jumătate din blid, incuie ușa și o amenință taia ca să le mănânce pe A fost un adevărat chin pe ata Veta, care după vreo ceasuri de ronțait exclamă: tre lacrimi:

— Lasă-mă să duc acest unchiul Todor, și-i arată Tuca văzând că nu-i dete drumul isbucind răs puternic.

Pe fundul blidului mai seseră două s'au trei poame

VIATA ARADULUI

Adunarea generală a băncii învățătorilor din orașul și județul Arad

Pe lângă aceste la Casa învățătorilor din localitate, s'a ținut adunarea generală a băncii învățătorilor din orașul și județul Arad. Adunarea a fost deschisă de către D. Boariu, învățător pensionar și fost revizor școlar. După ce s'a făcut istoricul activității în cursul celor cinci ani de funcționare, creșterea numărului membrilor asociați de la 70 la 447 la finea anului 1937. Acest număr reprezintă aproape 50% din numărul învățătorilor din oraș și județ. După ce chestiunile ridicate au fost clarificate, adunarea generală a dat cuvenita aprobare raportului și a dat conducerii descărcarea legală.

D. Florea Locusteanu, a citit raportul comitetului de cenzori, iar d. Ion Lascu, contabilul băncii a citit bilanțul încheiat la finele anului, care s'a soldat cu un beneficiu net de 80.704 lei.

În locul celor trei membri eșiți prin sorți din consiliu, au fost aleși d-nii: Eugen Spinanțiu, Dimitrie Boariu și Gheorghe Popa, iar în comisia de cenzori au fost aleși d-nii Florea Locusteanu, Ion Blăgăiță, Ion Crivăț, Al. Subescu și Mihail Sănduțiu.

După acestea, adunarea generală a fost încheiată.

Onorarea industriei Cehoslovac Jan Bata doctor Honoris Causa al Politehnicei »Dr. Edvard Beneš« orașul Brno, Capitala Moraviei

Politehnica (CEPS) — Consiliul profesional al școlii Politehnice din orașul Brno, capitala Moraviei, a acordat doctor Honoris Causa al Politehnicei »Dr. Edvard Beneš« orașul Brno, Capitala Moraviei. Consiliul profesional al școlii Politehnice din orașul Brno, capitala Moraviei, a acordat doctor Honoris Causa al Politehnicei »Dr. Edvard Beneš« orașul Brno, Capitala Moraviei. Consiliul profesional al școlii Politehnice din orașul Brno, capitala Moraviei, a acordat doctor Honoris Causa al Politehnicei »Dr. Edvard Beneš« orașul Brno, Capitala Moraviei.

mutual, înființată în 1934, cu scopul de a acorda ajutoare familiilor de învățători în caz de moarte, numără 127 membri. Președintele a arătat că s'au acordat ajutoare în valoare de 62.412 lei pentru 9 cazuri de moarte.

Cuvântarea d-lui Dim. Boariu, ținând și locul de raport general de activitate, după încheierea ei, au luat cuvântul d-nii Ion P. Crivăț, I. Sănduțiu, Ion Lascu și alții.

După ce chestiunile ridicate au fost clarificate, adunarea generală a dat cuvenita aprobare raportului și a dat conducerii descărcarea legală.

D. Florea Locusteanu, a citit raportul comitetului de cenzori, iar d. Ion Lascu, contabilul băncii a citit bilanțul încheiat la finele anului, care s'a soldat cu un beneficiu net de 80.704 lei.

În locul celor trei membri eșiți prin sorți din consiliu, au fost aleși d-nii: Eugen Spinanțiu, Dimitrie Boariu și Gheorghe Popa, iar în comisia de cenzori au fost aleși d-nii Florea Locusteanu, Ion Blăgăiță, Ion Crivăț, Al. Subescu și Mihail Sănduțiu.

După acestea, adunarea generală a fost încheiată.

Raportul serviciului pentru combaterea cerșetoriei

Serviciul pentru combaterea cerșetoriei „Oastea Domnului și Caritas” a dat publicității raportul despre activitatea desfășurată în cursul anului trecut. Din raport se constată că 300 săraci, incapabili de lucru au primit toată întreținerea. Acestora li s'au acordat: 24.950 porții la prânz, 12.975 kg. pâine, 1645 litri lopte, 30.000 kg. lemne de foc, 140.000 lei ajutor de chirie și 205.000 lei ca ajutoare bănești. S'au mai distribuit și următoarele articole de îmbrăcăminte: 13 paltoane bărbătești, 54 costume bărbătești, 11 perechi pantaloni, 104 cămăși de zi, 88 indispensabile, 4 pălării, 9 paltoane femeiești, 58 costume femeiești, o bluză, 2 rochii, 26 cămăși femeiești, 3 pălării, 2 paltoane copii, 87 perechi ghete, 25 perechi ciorapi, 14 bilete de baie, 152 bucăți săpun, etc. De Paști și de Crăciun au fost distribuite alte alimente și prăjituri. Raportul serviciului pentru combaterea cerșetoriei se încheie cu un apel către marele public, ca să dea ofrande pentru săraci.

Marele succes al maestrului GEORGESCU la Brdapesta

Budapesta. — La Teatrul Municipal din Budapesta a avut loc concertul filarmonic dirijat de maestrul Georgescu. Teatrul are 3000 locuri.

La pian a cântat ca solist Cortot.

Concertul a fost onorat cu prezența soției Regentului Horthy și a înalților demnitari unguri.

Maestrul român a fost viu și călduros ovationat de publicul maghiar.

Intreaga presă ungară aduce elogii călduroase maestrului Georgescu, subliniind „inteligența muzicală excepțională și predilecția pentru efectele lirice ale maestrului român”.

„Pesti Napló” accentuează că producția maestrului Georgescu înseamnă totodată și o adâncire îmbucurătoare a legăturilor culturale și muzicale între Ungaria și România.

Concertul a fost retransmis și de postul de radio, unde cronicul a rostit o frumoasă cuvântare de introducere pentru publicul unguresc.

O inovație a introdus zilele acesta firma „Magazinul de ghete” din Str. Meștanu 9, soldând o cantitate de 1500 perechi de ghete din cunoscuta marcă „Star” sub prețul de fabricii, pentru a da ocazie tuturor să se aprovizioneze cu astfel de ghete. Ultimele perechi se vând la adresa sus menționată.

SPORTUL în Provincie

AMEFA — JIUL 4:2 (2:2) Arena Gloria Timp frumos, 2000 spect.

Arbitru Dl. Chicin Aurel (Timișoara)

Eri s'a disputat primul match de campionat între echipele Amefa și Jiul (Petrișani). La orele 15 și 30 prima echipă ese pe teren Jiul în tricouri negre cu alb salutând publicul, apoi Amefa în roșu cu negiu. Imediat după începerea matchului, Amefa deja conduce și în minutul 3, obține primul corner pe care Cucula îl trage peste bază. După aceste urmează câteva bombe alui; Pernecky și Bătrân peste bază, până în minutul 20 când o lovitură liberă este trasă dela 16 metri de Szaniszló pe sub portar în plasă. 1—0 pentru Amefa. În minutul 35 la o învâlmăsală în fața porții Jiului Bătrân deschide lung pe Cucula care transformă dela 3 metri al doilea gol 2—0 pentru Amefa. După aceasta a luat Jiul conducerea jucând mai mult în careul Amefei care a adus în prima repriză și în egalarea în minutul 40 Medve III. Dintr'o greșală alui Szadovszky, și în minutul 44 Bulea dintr'o centrare alui Scovran care a fost cel mai bun om din 22, păcat că după ce au egalat s'a retras în apărare. Repriză

za s'a terminat în careul Amefei. În repriza a doua Amefa a jucat mereu în careul Jiului care au jucat mai mult în apărare ceea ce le-a adus și pierderea matchului când în ultimele 10 minute au primit 2 goluri primul dela 30 metri o bombă alui Szabo și al doilea transformat de Cucula dela 3 metri dintr'o pasă alui Bătrân. 4—2 La învingători cel mai bun a fost Szaniszló care a muncit foarte mult. Din înaintare Bătrân și Cucula foarte slab Léb și Szadovszky care nu este încă în formă iar dela învinși Scovran, Kovács Bulea, și portarul Emerich care a apărut cu mult noroc. Raportul cornere 6—0 pentru Amefa.

Echipele au avut următoarele formații.

Amefa: Szadovszky, Kovács, Buibás, Szurdi, Szabó, Szaniszló, Cucula, Léb, Pernecky, Praszler, Bătrân.

Jiul: Emerich, Medve I. Păvicici, Radu, Szüle, Kovács. Vija-lea, Medve III., Medve II. Bulea, Arbitrajul D-lui Chicin Timișoara bun.

Selecționata tinerimii Aradului participă la matchurile pentru cupa „Unirea”

Se știe că pentru Selecționata tinerimii există cupa „Unirea”, pentru care au concurat până acum numai iuniorii Bucureștiului, Timișorii și Orășii.

Iată că anul acesta se înlanțue în lupta pentru frumosul trofeu atât Aradul cât și Clujul.

Prima etapă va avea loc în ziua de 25 Martie la Arad între Selecționata Aradului și Timișorii.

Sperăm că aceea care vor fi „aleși” să reprezinte faima sportului, acestui scump oraș nouă

tuturor, vor ști să ne reprezinte cât mai demn pentru a putea astfel să ajungă în finale, care va avea loc în ziua de 8 Mai înaintea matchului dintre Jugoslavia—România.

Dealtfel dl. Gh. Ferdinand a fost încredințat cu urmărirea jucătorilor din tinerime.

Ziarul nostru care dintru bun început a pus numeroase coloane matchurilor tinerimii institue cu acest prilej un concurs pentru formula cea mai potrivită a Selecționatai tinerimii.

Selecționata Tinerimii

Portar _____

Fundași _____

Mijlocași _____

Atăcanți _____

Numele _____ adresa exactă _____

La concurs pot participa toți aceia cari se interesează de progresul iuniorilor.

Lângă numele jucătorului propus se va indica și echipa din care face parte

Bonurile complectate vor fi depuse la magazinul „Provincia” vis-à-vis cu gara electrică.

Concursul va fi dotat cu premii, cari vor fi anunțate în numărul viitor.

Frații Klug

antrepriză de pompe funebre

ARAD, Bdul. Regele Ferdinand 37.

acceptă tot felul de înmormântări la prețurile cele mai eține. Bogat asortiment de sicrie, fabricație proprie, cununi etc. Rog sprijinul onor public.

Telefon: Arad 14-30, Aradul-Nou 20-22.

O privește este NOUA PRAVĂLIE a opticianului

Gárdonyi

ARAD, vis-a-vis de cafeneua DACIA. Optică. FOTÓ. RADIO. SPORT.

Fondat: 1903 „DUCO” Pavel THOMAY uzină pentru poleirea automobilelor și tapițerie. A R A D, Str. Mărășești Nr. 1

Anul 1938 an jubilar în Jugoslavia

Se fac mari serbări

Belgrad — Anul acesta va fi și pentru Jugoslavia ca și pentru Cehoslovacia un an jubilar. Jubileul de douăzeci de ani dela eliberarea și unirea Jugoslavilor va fi sărbătorit cu o deosebită pompă.

Serbările jubilar vor fi inaugurate în ziua de Vidovdan la 28 Iunie prin desvelirea statuei monumentale dela Avala, care prin proporțiile sale și prin valoarea sa artistică va fi o cinstită demnă de eroismul anonim al Jugoslavilor. Pregătirile pentru serbările acestea se fac încă de pe acum. Monumentul, care este în întregime din marmoră și este opera celui mai celebru sculptor jugoslav Ivan Meštrović, este aproape gata. La această serbare inițială va participa întreg poporul jugoslav, care va trimite din toate părțile țării delegații numeroase, pentru a se închina în fața memoriei Eroului necunoscut.

O altă mare serbare, care va avea loc în întreaga Jugoslavia va fi aceea dela 15 septembrie, când se împlinesc 20 de ani dela sfărâmarea frontului dela Salonnic. În toate școlile și garnizoanele jugoslave vor fi organizate conferințe asupra importanței istorice a acelei zile, care înseamnă începutul eliberării poporului jugoslav. În perioada dintre 15 Septembrie și 15 Noembrie, adică numai în timp de două luni armata jugoslavă a străbătut în cursul bătăliilor date mai mult de 800 km.

Serbarea cea mai mare va fi însă aceea a jubileului de 20 de ani dela unirea poporului jugoslav, care este în ziua de 1 Noembrie. După un plan special în ziua aceea vor fi organizate pe întreg teritoriul jugoslav foarte numeroase serbări, cari prin măreția și strălucirea lor vor pune în umbră toate sărbătorile de până acum. La serbările acestea vor lua parte organizațiile de luptători din timpul războiului, care și-au vărsat parte din sânge pentru eliberarea patriei, apoi toate societățile și asociațiile cu caracter național și cultural toate școlile, toate organizațiile sportive și armata.

Serbările acestea vor avea loc firește în toată Jugoslavia, dar cele mai strălucite din ele vor avea loc la Belgrad, Zagreb, Lubljana, Scopie, Sarajevo și Cetinje. Comitete speciale alcătuite în vederea organizării lor vor avea grija ca serbările din fiecare localitate să aibe un caracter cât se poate mai ceremonios și mai impunător. În intenția organizatorilor este ca serbările se nu capete un caracter searbăd de serbări oficiale, ci se devină un fel de manifestații spontane naționale pentru ca să lase în sufletele și inimile supușilor jugoslavi o impresie și o amintire cât mai adâncă și mai trăinică. Pentru ca anintirea acestui important eveniment în fața statului jugoslav postaelic să se întipărească pe cât mai durabil în inimile cetățenilor, guvernul a hotărât să ia o serie de măsuri pe cale de legi favorabile pentru marile staturi ale populației

Ingrijorările provocate de reforma electorală. Regimul electoral complicat micșorează numărul de alegători. Ținta va fi atinsă pe calea democrației sau a revoluției?

Dreptul de vot maghiar — Tragedia maghiară

Budapesta (ceps) — Parlamentul ungar se ocupă de proiectul asupra reformei regimului electoral. Baza reformei este următoarea: 260 deputați, alegeri individuale în 135 plăși, alegeri după listele de candidați în bloc pe circumscripții (124 mandate), hotărâri pe baza majorităților relative. Dreptului de alegeri activ și pasiv i se pun acum condițiuni mult mai grele, astfel că numărul de alegători va fi cu mult mai mic, fără îndoială cel puțin cu o treime, deși în Ungaria și până acum în comparație cu situația din alte state participau la alegeri numai un foarte redus număr din totalul locuitorilor. Reforma proiectată constituie de fapt o înrăutățire a situației actuale. Chiar și la dreapta se exprimă teamă suficientă că o astfel de reformă nu va contribui la înlăturarea prăpastiei dintre straturile sociale, că nu va constitui o fortificare a celor stabili din punct de vedere social, ar căror venit anual nu atinge nici suma de 10.000 de lei, că nu va micșora, ci că din contra va întări puterea capitaliștilor și a posesorilor de moșii.

Un reprezentant al partidului maghiar agrar, care este în comparație cu atitudinea partidelor similare din alte țări din cale afară de conservativ, anume Alexander Pethő se întreabă în „Magyarság” dacă ungaria va ajunge la soluționarea problemelor sale interne pe calea democrației sau a revoluției. Scriitorul observă că democrația este pentru Ungarie cea mai potrivită cale și atrage atenție asupra faptului că astăzi nu se mai poate sta la îndoială că în anul fatal 1918, orice amânare poate deveni fatală pentru Ungaria. Pethő își termină articolul astfel: „Timpul în care Ungarii puteau să se socotească moșieri se îndepărtează mereu și dacă nu vor sta de strajă, dacă nu vor veni în ajutorul acelor cari simt, gândesc și activează în spirit revoluționar. Democrația creștină constituțională ar putea să mai aibe succes, dacă va folosi cu înțelepciune timp ce îi mai rămâne. Dacă însă va mai sta la îndoială, se va prăbuși fără întârziere”. Cuvintele aceștia sunt scrise de către unul dintre cei mai buni publiciști maghiari

Fostul deputat maghiar dr. Stefan Dănes a venit în zilele acestea în fața unui tribunal din Budapesta, fiind acuzat de insulte aduse statului unguresc. În broșura sa intitulată „Dreptul de vot maghiar — tragedia maghiară” dr. Dănes scrisese între altele: „În nici un stat din lume și nici în colonii nu este eliminat dela vot elementul, pe care se bazează propriu zis statul”. „Ori și

în Ungaria dinainte de războiu și în cea postbelică actuală, de atunci de când există alegerile, ideia lor fundamentală a fost aceea de a înlătura dela vot straturile largi ale poporului unguresc însăși sub cele mai rafinate pretexte”. Reprezentantul public a găsit fraza aceasta ca în sultătoare pentru stotul maghiar. Dar acuzarea se mai referă și la acele părți din broșură, unde se vorbește despre mizeria, în care trăiește poporul unguresc. Dl. Dr. Dănes s'a apărat în fața judecății, spunând că Ungaria se poate menține în concertul internațional al popoarelor numai prin ridicarea materială și morală a maselor poporului și acordarea unui drept de vot cinstit în privința aceasta el a citat din abundență păreri similare a o mulțime de mari politicieni maghiari. Până la data știrii noastre procesul nu s'a încheiat încă

Creșterea depunerilor la casele de economii germane

După cum rezultă din statisticele publicate până acum, depunerile dela casele de economii germane în cursul anului trecut sunt cu mult mai mari decât în anii precedenți. În timp ce în perioada dintre 1935-1936 creșterea depunerilor s'a redus dela 503 la 304 milioane de mărci, în cursul anului 1937 creșterea acestora s'a ridicat deodată la 861 milioane. Și încă cifra aceasta nu este întreagă, fiindcă de anul trecut se face în Germania uz de o altă merodă de contabilizare, în căreia nu este exclusă se mai ivească unele corecturi. Creșterea depunerilor a crescut nu numai prin depunerile mai mari făcute, ci și prin micșorarea ridicărilor de sume dela casele de economii. În cursul anului 1937 s'au ridicat din sumele depuse cu 41 milioane de mărci mai puțin decât în anul precedent.

Polonia are 44.000 automobile de turism și camioane

Numărul total al automobilelor în Polonia a atins la data de 1 Ianuarie 1938 cifra de 44.200. Între acestea sunt 19.548 automobile de turism, 4.946 taximetre, 1.754 autobuze, 6.843 camioane și 1.223 automobile felurite (de pompierie, automobile cisterne, etc.) și 9.876 motociclete.

În comparația cu situația dela 1 Iulie numărul de automobile a crescut cu 5 la sută. Creșterea numărului de automobile nu este egală pentru toate regiunile din Polonia.

După situație dela 1 Iulie a. c. în Polonia revine pe automobil la 778 locuitori, în Polonia la 134 locuitori, în Silesia la 278, în Pomerania la 281, în regiunea Poznan la 331, în Polonia la 4.689, iar în Silesia la 4.148 locuitori.

Creșterea traficului matfuri în Cehoslovacia

Praga (CEPS) — În această a fost publicată în numărului de vagoane în cursul lunii Ianuarie în întreaga Republică cehoslovacă, care ne poate săibilitatea ue a ne orienta activității economice, desfășoare în statul în cursul lunii Ianuarie din an au fost încercete în Cehoslovacia 402959 vagoane de cele 378.834 vagoane, cărcate în aceeași lună în trecut, ceiace reprezintă o creștere de 24.125 vagoane, 65%. Se constată în creșteră nu numai a traficului intern, ci și celui de trafic internațional. Mare este creșterea traficului din Cehoslovacia în străinătate; creșterea aici de 30%.

Mărfurile salvate din incendiu, cu defecte mici se cumpără sub jumătate de preț la firma

BRENN

Specialități în articole de Baby și Tricotage A R A D, vis-a vis cu teatrul.

Genialul compozitor Ceh Smetana i se va ridica la Karlovy Vary (Karlovy Vary)

Din Praga (CEPS) — mai mare centru climatic balnear din Boemia, cum lumea întreagă prin acțiunile tamăduitoare a apelor minerale calde și recalcitate anual de zeci de milioane de navi din toate colțurile lumii, nume Karlovy Vary (Karlovy Vary) va fi ridicat, cât de curând moment creatorului muzicii naționale ceh, Bedrich Smetana, din ale căruia opere de „Mireasa vândută” a fost numerate ori jucată și pe unele operelor românești. Ca alcătuit pentru ridicarea monumentului, și-a terminat lucrările de pregătire. În acestui vor începe lucrările amenajare ale terenului, cursul lui Iulie va fi pusă fundamentală a monumentului va fi înalt de metri și va fi așezat în fața reii cafenele Posthof. Monumentului este operat de torului Josef Wagner. Creșterea momentului va avea cursul anului viitor.

Mișcarea demografică a Clujului în anul 1937

În 7 ani, populația Clujului a crescut cu peste 10.000 de suflete

Mișcarea demografică a municipiului Cluj s'a încheiat anul trecut cu un excedent nemai întâlnit din 1930 și care a plasat capitala Ardealului ca al treilea oraș din țară fără, în ce privește sporul populației.

În cursul anului 1937, numărul nașterilor a crescut la 1758, iar mortalitatea a scăzut la 1127, ceea ce înseamnă un spor de 320 de suflete față de anul 1936. Repartizată la o mie de locuitori, natalitatea a fost în Cluj anul trecut de 17, iar mortalitatea de 10,9.

Pe naționalități numărul celor născuți au fost astfel 360 români, 175 unguri, 81 evrei, 15 germani, iar restul alte naționalități. Din păcate însă suntem siliți să spunem că și cea mai mare mortalitate o găsim tot la români.

Cât privește mortalitatea infantilă, deși ea este într-o mare descresștere față de ceilalți ani, o găsim mai mare la maghiari decât la români. În general cei mai mulți copii au murit în a doua jumătate a primului an de viață, iar boalele cari i-au sece-

rat au fost următoarele: 17 cazuri de febră tifoidă, 4 pojar, 7 scarlatină, 10 gripă, 4 dizenterie și 130 tuberculoză, deși această ultimă boală este în continuă descresștere.

În urma acestor date, Clujul are o populație de 103.958 de suflete, ceea ce înseamnă un spor de 3000 de noi născuți dela 1930 încoace și de aproape 10.000 de noi stabiliți în această metropolă.

Creșterea mare a românilor naște atât din cauza marelui natalități care se înregistrează la noi, cât și năvălei țărănilor români spre oraș.

Deja numai câteva perechi de ghetete marca „STAR”

sub prețul de fabrică,

Magazinul de ghetete

ARAD, Str. Mețianu No. 9 față în față cu cofetăria O R B A N.